

Koncepce estetické výchovy v kontextu publikací zahraničních autorů

Německo, Rakousko

- Návaznost na současné umění
- Rozšířené vnímání, rozšířená pedagogika
- Autentická a neautentická informace, smyslová a duchovní výchova
- Dílna (Werkstatt) namísto klasické výuky
- Environmentální výchova
- Estetická racionalita
- Hlubší vztah k výchově minorit
- Muzejní pedagogika
- Autoři zkoumající dětský výtvarný projev

Estetická racionalita

- Otto Gunter, profesor
Erziehungswissenschaftliche Fakultät,
Univesität Hamburg
- Východisko pojetí EV je Leibnizovo pojetí
esteticky smyslového poznání, estetické
ztotožňuje s poznáváním

Leibniz – třístupňový model poznání

- 1. Dunkle – tmavé
- 2. Klare - jasné
- 3. Deutliche – významné
- Tmavé znamená intuitivní a emocionální projevy, Jasné – znamená indentifikaci subjektivní představy o světě nalezené skrze artefakt, Významné pak znamená, že představa je uvedena do souvztažného.

- Jelikož estetický poznatek vychází z temnosti emocionálního a teprve pak vede k jakési jasnosti, je závislý na ontogenezi bytí.
- Estetické přichází k racionalitě přes plnost bytí.
- Jde o jistý typ racionality zahrnující tajemnost, nekonečnost bytí – spíše fenomenologické pojetí než karteziánské pojetí racionality – nový typ estetické racionality

Estetická zkušenost jako modus racionality

- Estetická výchova není předmětem okrajovým
- Estetická zkušenost je základem kognitivně orientovaného vzdělávání

Smysl estetické výchovy

- Rozvíjení estetických reakcí mezi žáky a učitelem, mezi hudbou, výtvarným a tanečním uměním, literárními a vědeckými texty
- Produkce tvorby
- Reflexe tvorby vlastní a umělecké

Procesuální charakter estetických vztahů

- Intersubjektivní porozumění
- Rozvíjení procesů – vnímání, sbírání, děláni, mluvení, rozumění, srovnávání, hledání souvislostí
- Popření teze, že kognitivní způsoby učení jsou namáhavé a estetické způsoby odlehčující

Cíl všeobecného vzdělávání

- Estetika jako základ orientace ve světě
- Estetická racionalita zvnějšňuje mnoho zašifrované významy, nezabývá se artikulací jednoznačného významu
- Nové formy výtvarného vyjádření – objekt, instalace, performance otevírají široké „interpretační prostory“

Umění v amerických školách

- Základní přístup vyplývá z pohledu Američanů na umění – umění představuje nezastupitelný způsob lidského vyjadřování a proto je nutné je zpřístupňovat je všemi možnými způsoby
- Vnímání umění je třeba se učit – je potřeba se naučit vidět

Americký model programů v estetické výchově

- Vliv veřejného mínění o umění – public perceptions about art
- 1. podpora umělecké výchovy je získávána všemi možnými způsoby – sponzorství kultury
- Modelové programy – směřují do praxe
- Profesionální vývoj výchovy uměním
- Báze znalostí – informatika – vliv na utváření programů

Strategie legitimacy oboru estetická výchova

- Vstup do politiky
- Státní legislativa – rodiče, komunity
- Ministerstva, univerzity, specialisté

Profesionální vývoj amerických škol

- Teachers teach as they were taught
- Post secondary education
- Service education
- Workshops
- Theorie – history, criticism, aesthetics,
- philosophy

Vývoj a databáze zahrnuje

- Počet lidí zabývajících se uměleckou výchovou
- Druhy umělecké výchovy poskytované ZŠ – elementary school
- Záznam umělecké výchovy poskytované ZŠ
- Kolik postsekundárních institucí nabízí uměl. výchovu
- Kurzy pro učitele
- Vysoké školy

Organizace a instituce

- The Rand Corporation – výzkumná organizace zahrnutá do Getty Center for Education in the Arts – nabízí mimo jiné jednoleté studium umělecké výchovy v amerických školách

*„...art establishes the basic human truths
which must serve as the touchstone of our
judgment“*

John F. Kennedy

Rudolf Arnheim

Visual Thinking, Bildendes Denken

- Nově zavádí pojem vizuální – obrazové myšlení
- Obrazové myšlení -původně magické myšlení – obraz je základem logiky života (přírodní národy), dění lze ovlivnit přáním, toto myšlení staví do nového kontextu současnosti

Definice vizuálního myšlení

- Vizuální myšlení – obrazově názorné myšlení je proces operace s obrazy, které vystupují ve formě vjemů a představ.

- Arnheim pokládá vnímání za tvořivý proces a uznává rozdíly ve vnímání a myšlení jen tehdy, je-li problém postaven jako příjem a zpracování informací: tvrdí, že již vizuální percepce je vizuální myšlení.

Victor Lowenfeld

- Creative and Mental Growth
- With W.Lambert Brittain, The MacMilan Company, 1947, New York, 1947,52,57,64,67
- The Meaning art for Education

- To ability to learn involves intellectual but so social, emotional, perceptual, physical, psychological interaction of the child with his environment
- Creative action - constantly with present knowledge most be provided by teacher

- The ability to see, feel, smell, taste
- The man (child) learns through five senses – but except for the arts the senses are ignored
- the individual's sensibilities – for spiritual life – to cooperate with the society (mental illnesses)
- Education of human being's (regardless of nationality, religion, race ect.)

The importance art for creativity

- Research into creativity to teach toward creativity is to teach toward the future

Factors – of creativity process

- Sensitivity
- Flexibility
- Originality
- Redefine, reorganize
- To abstract
- To synthesize
- To organize

The frame of reference (in the child's mind) needs to be extended

- Extension – first principle of art education at the stage of his development

The importance of creative activity in elementary education

- Self expression (substance, life, masks)
- Self adjustment (the expressing by child's own means)
- The significance of self – identification through art
- Self – identification in teaching, self-identification with art experience

Selfidentification through art in teaching

- 1. teachers subordinate to needs of the child – individual
- 2. teacher must be aware of child's physical and psychological need's

Selfidentification with the art medium

- 1. art-medium must conform with the child's own desire
- 2. art medium must become an inseparable from experience

Self Appreciation

- The relate of the appreciation – on the reaction of the pupil
- The subject matter concrete or abstract
- The means of expression - not to select the right branch, to identify with art media is better something to say about the behavior of materials and elements of design under various condition
- Social adjustment – concern of art education – to effect an both - the individual society

Perceptual growth

- Cultivation of our senses, visual, auditory and taste experiences, tactile and pressure sensations
- Perciving the space – visually and nonvisually (moving in the space)

Social growth

- First step in social growth is made by facing one's own experiences
- To identify not only with myself but with the needs of others
- Social responsibilities and conscientiousness
- Social participation

Aesthetic growth

- Our whole personality is affected by aesthetic principles
- Creative products of children increase sensitivity to total integration of all experiences concerning thinking, feeling and perceiving

Creative growth

- Man creates, animal doesn't – to document oneself